

НЕВТРАЧЕНЕ ЗАХОПЛЕННЯ

Олександр САМОЙЛОВ

УДК 159.9.019

Oleksandr Samoylov
NOT LOST ADMIRATION

Як дивно розпорядилася доля, що вітати Вчителя із ювілеєм доводиться у віці, коли тобі самому вже за шістьдесят. Прожиті роки дали змогу самоусвідомити ступінь власного внеску в праці, єдиним автором яких ти вважав самого себе.

Коли ти молодий, самовпевнений і повний неприборканих бажань йти "невідомо куди", шукати і знаходити "не знаючи що", то виходиш з молодецької упевненості в тому, що вбачати проблеми, відкривати єдино вірні шляхи їх здолаття і переконувати науковий світ у власній правоті, тобі доведеться самому. Тому ж, кого доля обрала твоїм Учителем, ти відводиш хоча і важливу, але вельми скромну роль експерта, науковий кругозір якого дозволить йому оцінити новизну твого підходу, а досвід – організувати розрізнені, хоча й вельми цінні елементи мислимого тобою, надавши їм стрункої і зрозумілої науковому співтовариству форми.

Коли ж ти постарів і власний досвід прикрих помилок, спустошливих розчарувань і витверезжених оцінок особистих досягнень перетворив минулу самовпевненість на меланхолію обережності, коли стало, врешті, зрозуміло, куди потрібно йти і що конкретно належить знайти, то явно починаєш розуміти, що це стало можливим винятково завдяки мистецтву оформлення. Більше того, одержані тобою у вищій школі вижимки філософських знань про активний вплив форми на зміст, дозволили зрозуміти головне – незалежно від твоєї волі, уривки власних думок не стільки організувалися в єдиний конструкт, скільки збагатилися новим змістом і розкривали значення, про які ти й не здогадувався. Це нове вочевидь було продуктом зовнішнього, перевищуючого твої можливості, інтелектуального ресурсу, більш високого рівня загальної культури і безперечного педагогічного таланту Вчителя.

З позиції учня, котрий визнає велич Учителя й усвідомлює щастя спілкування з таким феноменом, хочеться висловити ставлення до цієї Людини, вплив якої саме як Учителя на мене до цього дня дуже великий, і завжди залишається вирішальним.

Георгій Олексійович Балл – у чому сила його сонцесійної неповторності? Як зміг він, будучи носієм особливо тонкого, рафінованого дару, залишитися геть позбавленим зарозумілості й уникнути руйнівного впливу вельми поширеного у вищих колах науки пихатості? Природно припустити, що у підвалинах цього лежить *сильне і духовно могутнє начало*, спрямоване своїм корінням у родинне оточення, що дозволило природним задаткам розцвісти пишним букетом таланту. Колосальний внутрішній світ, налаштований на повагу до іншої думки, дозволив йому творити і просуватися шаблями науки, залишаючись людиною, котра принципово відкидає агресивність в усіх її проявах і сприймає життя таким, як воно є. Особливість його підходу до вражаючої уяву різноманітності тем, проблем і взаємонесумісних концепцій полягає в тому, що на перший план постає категоричне заперечення всього того, що породжене войовничою некомпетентністю, що стало, на жаль, неодмінною ознакою сучасних психологічних досліджень. У цьому аналітичному розрізі особливо привабливою для науковця будь-якого віку постає особистість Балла в епоху непрофесіоналів і дилетантів, котрі ігнорують, а інколи просто не знають, історичної спадщини сучасної психологічної думки, що обтяжене оцінкою одиничного і випадкового як загального. Прямий, протидіючий фарисейству, розум Георгія Олексійовича, його тонка спостережливості і відчуття такту, нерозтрачений оптимізм і готовність до сприйняття всього нового – незвичайного і вражаючого уяву – викликають захоплення і є прикладом для життєтворчості молодих учених-початківців.

Багато ще можна сказати хорошого, і будь-яка похвала не виглядатиме надмірною. Скажу лише те, що завжди мало вищу цінність у людських стосунках – **ДЯКУЮ**. Велике спасибі, Георгію Олексійовичу, за те, що Ви були, є і будете в моєму житті.

Надійшла до редакції 24.05.2016.
Підписана до друку 10.05.2017.

Copyright © САМОЙЛОВ Олександр Єжиєвич, 2017.

Бібліографічний опис для цитування:

Самойлов О. Невтрачене захоплення / Олександр Самойлов // Психологія і суспільство. – 2017. – №2. – С. 13.